

Pretexte pentru lectură

Memoria unei lumi

de Daniela Magiaru

Phaedra – Leni Pințea Homeag, studiul monografic semnat de Oltița Cîntec (Editura Marist, Baia Mare, 2013), este în primul rând o importantă carte-document, o incursiune necesară într-o memorie ce tinde să fie din ce în ce mai sfărmată. Ea scrie nu numai o biografie, cea a actriței Leni Pințea Homeag, ci redă și contextul unui spectacol devenit legendă: *Phaedra*, adaptare după Euripide și Seneca, în regia lui Silviu Purcărete. Volumul propune o abordare multistrat care oferă o viziune largă asupra fenomenului teatral în general, cu un focus asupra unei montări și a unui rol.

Ună cunosătoare a creației lui Silviu Purcărete, căruia i-a dedicat, de altfel, o carte (v. Oltița Cîntec, *Silviu Purcărete – privirea care înfățișează*), autoarea contu-rează, pe parcursul paginilor, implicit și un amplu portret al regizorului, construind cadrul pentru înțelegerea impactului pe care l-a avut montarea. Pe de altă parte, e ochiul atent să cuprindă detaliile ne destăinuie subtilitățile unui spectacol construit după toate regulile compoziției.

Secvență cu secvență, ca un stop-cadru – analiza *Phaedrei* ne dezvăluie mecanismele care îl alcătuiesc, fără a-i diminua, însă, frumusețea. Uneori monografia are descrieri extrem de plastice, care recompun instantanee încărcate de sens, oferindu-le privirii cititorului devenit spectator. Pentru câteva scene avem chiar suportul fotografiilor, ca pentru a adăuga mai multă materialitate demersului. Imaginea pe care o vedem este completă: geneza montării, interpretarea scenelor, a simbolurilor încastrate în firele ei invizibile sau chiar a sonorităților care o compun (șoapte, muzică, zgomote, țipete, gâfâit, oftat), pentru că în „poetica regizorală a lui Silviu Purcărete, spațiul sonor e mai mult decât un ambient. Compoziție, ilustrație muzicală ori doar sunete, universul acustic e ingredient esențial în construcția imaginilor” (p. 23). Spațiul, și el extrem de important, este pictural, dar așa cum ne aduce aminte autoarea, Silviu Purcărete afirmă că ar fi vrut să devină pictor.

Interviul cu protagonista aduce în prim-plan nu numai actrița, traseul ei artistic, întâlnirea cu rolul, sau drumul către *Phaedra*, dar și modul de lucru al lui Silviu Purcărete, așa cum afirmă Leni Pințea Homeag: „Intrat în joc, trebuie să te dedici, trebuie să dai tot, ești epuizat la final. Nu merge cu jumătăți de măsură” (p. 62). Dar, mai mult decât atât, interviul recrează o lume. Pentru cineva care nu e deprins cu culisele teatrului, dialogul are savoarea micilor povestiri, fie că e vorba de nenumăratele turnee ale spectacolului sau de viața scenei cu anecdoticul ei. Suntem pe deplin angrenați în ritmul de lucru al unor mari artiști, în respirația spectacolului.

Cartea împrumută, parțial, și aerul unui jurnal de călătorie, ne transportă în teritorii teatrale „sacre”, pe scenele marilor teatre, ghidându-ne prin peisaje din geografii diferite. În plus, ea reface atmosfera reprezentațiilor, evidențiindu-le specificitățile. Discuția Oltiței Cîntec cu Leni Pințea Homeag redesenează „harta” turneelor, un itinerariu ce a cuprins festivaluri importante și scene uriașe în cei șapte ani de călătorie cu *Phaedra*.

Tot din interviul cu Leni Pințea Homeag aflăm ce înseamnă să-ți intri în rol, atunci când personajul „te locuiește”, când identificarea cu acesta este mai mult decât carnală: „*Phaedra* îmi intrase și în mușchi și în stomac, era în mine. Scena mă obliga, dramele din viață îmi izbucneau în *Phaedra*.” (p. 81) sau „În *Phaedra* trebuia să clocotesc pe dinăuntru, să fierb seară de seară. Instinctul teatral îmi spunea de fiecare dată care

era limita bunei măsuri, pentru că exagerările îți strică personajul. În loc să fie tragic, el devine comic.” (p. 64)

Cartea se încheie cu două secțiuni: un impresionant dosar de presă cu extrase din cronici românești și internaționale și o serie de fotografii, care însoțesc poveștile spuse în paginile ei.

Phaedra – Leni Pințea Homeag propune pagini de atmosferă despre „creația cea mai împlinită a lui Silviu Purcărete”, despre un spectacol exemplar, care spune frumoasa istorie a unui succes și a unui rol fascinant. E o carte care se citește cu bucuria de a descoperi și de a explora o lume.